

NEUROCHIRURGICKÁ TERAPIE FUNKČNÍCH ADENOMŮ

Autor: Racheal Temitope Ijisesan Perryová

Školitel: MUDr. Vlastimil Novák, Ph.D.

Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, Neurochirurgická klinika Fakultní nemocnice Olomouc

ÚVOD:

Adenomy hypofýzy tvoří 10–15 % všech intrakraniálních nádorů. Dle jejich biologické podstaty je dělíme do dvou skupin – funkční (produkující hormony) a afunkční (hormony neprodukující). Funkční adenomy se většinou klinicky projevují hormonální nadprodukcí. Léčba těchto tumorů spočívá v kombinaci farmakologické, radiochirurgické a neurochirurgické terapie.

CÍLE:

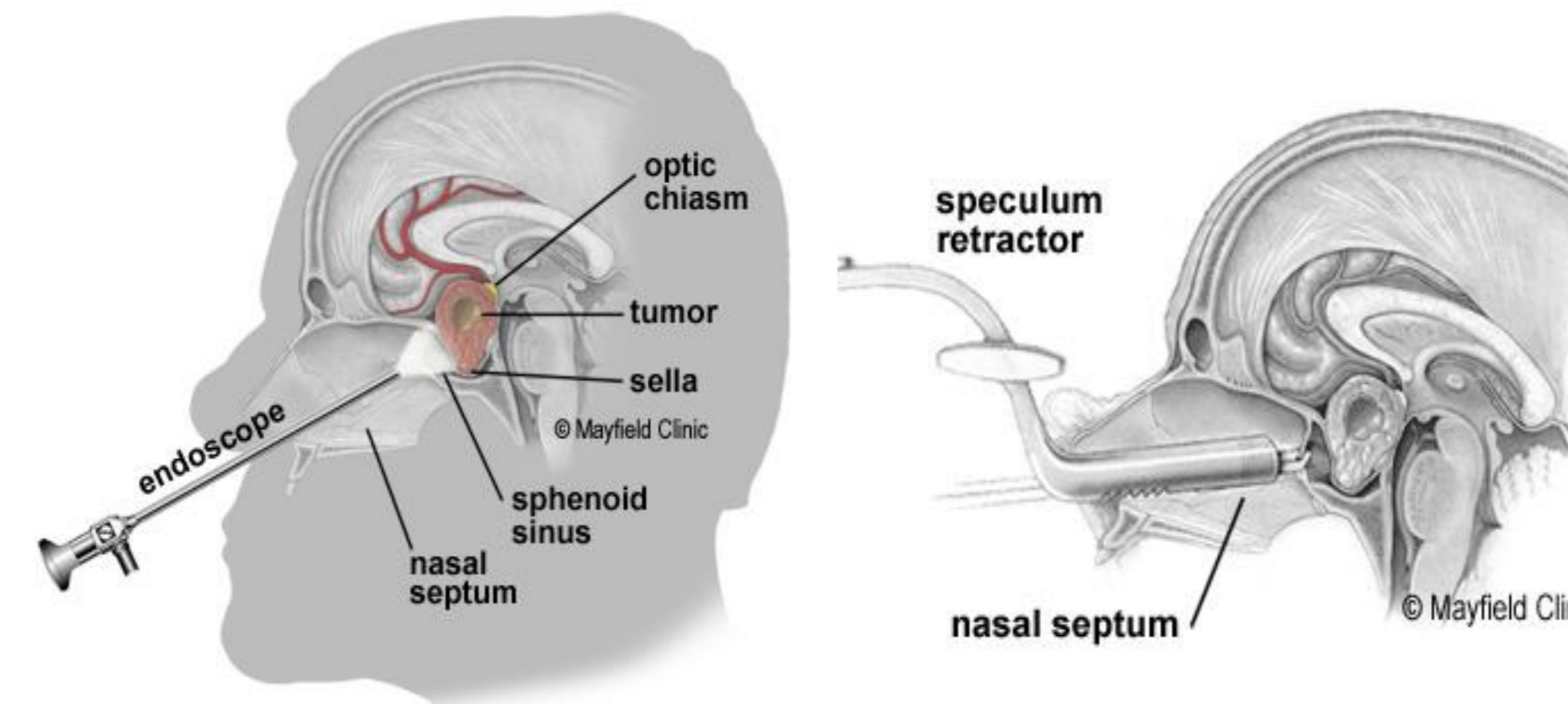
Porovnat možné techniky neurochirurgické terapie (mikroskopická, endoskopická) a zjistit jejich úspěšnost.

METODIKA:

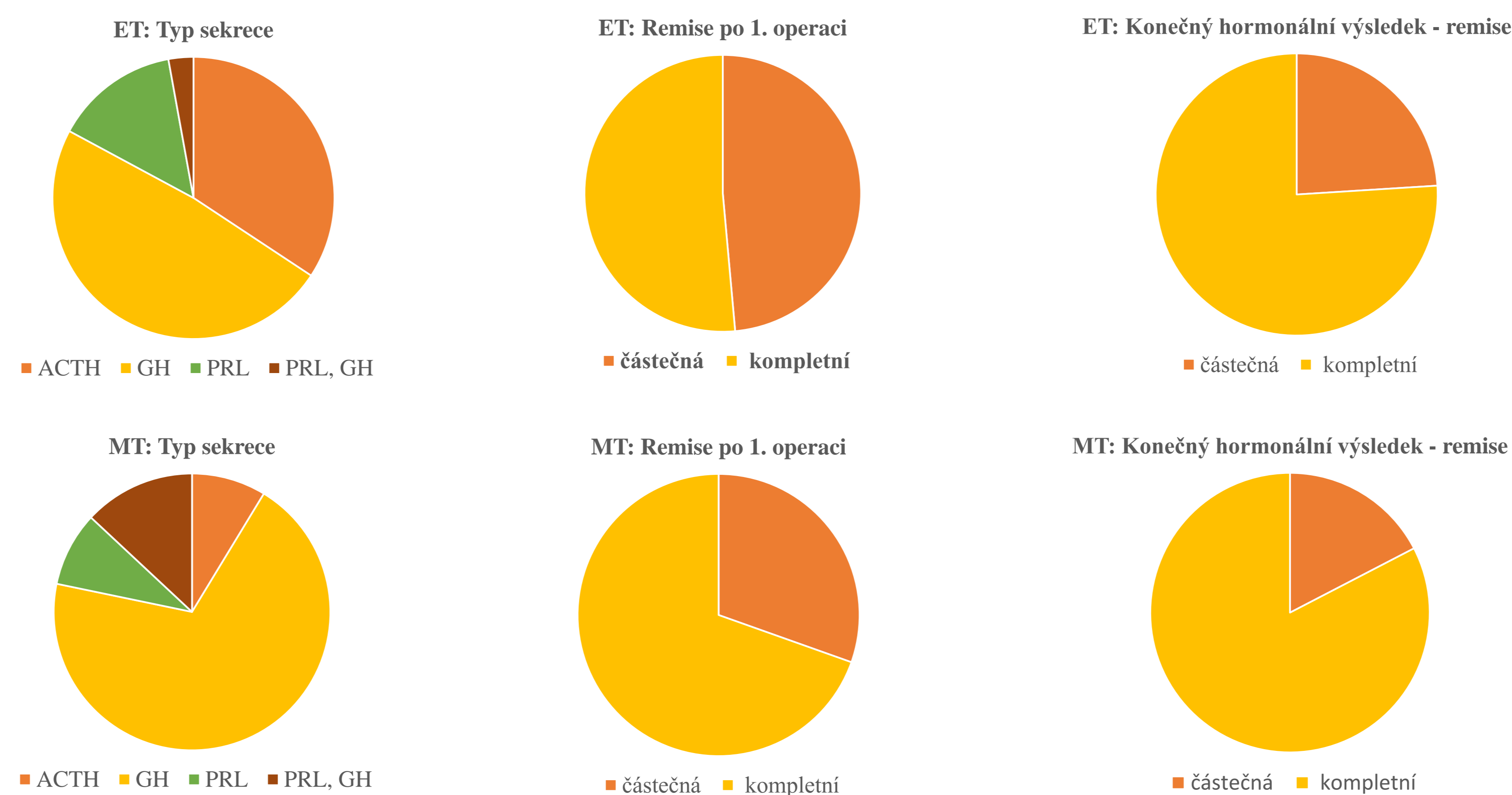
Do retrospektivní studie bylo zapojených 58 pacientů, 25 mužů a 33 žen, kteří v letech 1999–2020 podstoupili resekci funkčních adenomů hypofýzy. Operace byly provedeny transnasálním transsfenoidálním přístupem pomocí endoskopické (ET) (23 pacientů) nebo mikroskopické (MT) techniky (35 pacientů, používaná do roku 2010). Všichni pacienti podstoupili předoperační i pooperační endokrinologické a neurologické vyšetření a byla jim provedena magnetická rezonance s využitím kontrastní látky. Průměrný věk pacientů byl 47,7 let.

VÝSLEDKY:

S použitím mikroskopické techniky dosáhlo remise 19 pacientů (82,6 %), z toho v 11 případech (47,8 %) nebyla potřebná žádná adjuvantní terapie; v 5 případech (21,7 %) nastala remise v kombinaci s medikamentózní léčbou, v 1

Obr.1. A. Schéma endoskopického výkonu. B. Schéma mikroskopického výkonu.
Dostupné z: <https://mayfieldclinic.com/pe-endopitsurg.htm>

Kvalitativní proměnné		Typ operace				p
		mikroskopicky		endoskopicky		
		Count	%	Count	%	
Typ sekrece	ACTH	2	8,7%	12	34,3%	0,056
	GH	16	69,6%	17	48,6%	
	PRL	2	8,7%	5	14,3%	
	PRL, GH	3	13,0%	1	2,9%	
Remise po 1. operaci	Částečná	7	30,4%	17	48,6%	0,188
	Kompletní	16	69,6%	18	51,4%	
Konečný hormonální výsledek – remise po adjuvant. terapii	Částečná	4	17,4%	6	17,1%	1,000
	Kompletní	19	82,6%	29	82,9%	

Tabulka 1. Výsledky

případě po operační revizi, v 1 případě po operační revizi s následnou farmakoterapií a v 1 případě po kombinaci operační revize, radiochirurgie a farmakoterapie. Ve 4 případech (17,4 %) se kompletní remise nepodařilo dosáhnout. Komplikace po operaci nastaly u 6 pacientů. S použitím endoskopické techniky se ve 29 případech (82,9 %) dosáhlo remise, z toho v 15 případech (42,9 %) bez adjuvantní terapie, ve 2 případech po následné farmakoterapii, v 8 případech (22,9 %) v kombinaci radiochirurgické terapie a farmakoterapie, ve 2 případech po reoperaci. Remise se nepodařilo dosáhnout v 6 případech. Komplikace po operaci nastaly u 10 pacientů. Fisherovým přesným testem nebyly prokázány statisticky významné rozdíly mezi pacienty s mikroskopickou a endoskopickou operací.

ZÁVĚR:

V době, kdy se medicína přiklání k miniinvazivním výkonům, je endoskopická metoda nejvyužívanější metodou chirurgického řešení funkčních adenomů hypofýzy. Při výkonu se využívá jen malá incize nasální dutiny, a tak způsobuje oproti mikroskopické metodě jen minimální disruptci okolních tkání. Při hodnocení našeho souboru jsme dokázali, že úspěšnost obou metod je skoro stejná.

Lékařská fakulta

Univerzita Palackého v Olomouci

FAKULTNÍ NEMOCNICE[®] OLOMOUC